Onnen muruja

Kodin runoja

Kotikasvatusyhdistys r.y., Helsinki

Helsinki
K. F. Puromiehen Kirjapaino O. Y.
1926

I

KOTI

ONNEN MURUJA

Kulkija täällä on lapsonen mainen,
etsijä elämän arvojen vainen.
Moni vain löytävi suuria suruja,
hylkien pieniä onnensa muruja.

Muistatko useinkaan *kotisi oman,*
herttaisen, pienen ja aina niin soman?
Suojassa pirttisi lämpöisen armaan,
siellä sun onnesi alku on varmaan.

Äitisi rakkaus vertaa on vailla.
Kenpä muu toimisi äitisi lailla!
Hän sua vaalivi parhaimman antain,
onnesi etehen kaikkensa kantain.

Lapsonen pieni on ilomme aina,
isälle, äidille taivahan laina.
Kaikkien huolia poistaa se koittaa,
rintansa riemulla surumme voittaa.

Sisko ja veikko on ystäväs kallis,
vaaroihin joutua ei hän sun sallis.
Ilot ja surut hän kanssasi jakaa.
Tääkin taas osaltaan onnesi takaa.

Paljon on muitakin pieniä muruja,
jotka tuo iloja eikä vain suruja.
Pilkahdus tuolta ja toinen taas sieltä,
nostavi inehmon arkista mieltä.

Kootkaamme muruja elomme aika,
yhtehen liittää ne onnemme taika.
Pieneen kun tyydymme, paljonkin saamme,
rakkaitten kanssa kun onnemme jaamme.

Väinö Seppä.

OI, KOTI KALLIS LAPSUUDEN

Oi, koti kallis lapsuuden,
sua siunailen mä yhä!
Jos minne koito kulkenen,
on muistos kallis, pyhä.
Niin miellytä ei mikään mua,
ett muistos voisi unhottua.

Sun suojas soivat lämpimän
niin lauhan, ettei missään,
ja siellä hengen heräävän
soi kielet helkkehissään
ja siellä kylmä maailma
ei särkenyt sen sointuja.

Ja siellä äiti lapsilleen
niin haastoi hellin mielin,
se että syöpyi sydämeen,
soi nytkin kirkkain kielin.
Oh äiti, siunauksesi,
on vielä suoja sieluni.

Nuo kotikummut, vainiot,
ne kertoi taaton huolta.
Jos kuinka vaihtui kohtalot
hän meidän piti puolta,
niin uskollisna uurastain
kun lemmen voiman voipi vain.

Te siskot, veikot armahat,
niin taajaan teihin palaa
mun muisteloni mieluisat;
ne hohtehensa valaa
niin lempeän, niin sointuisan
kuin ruskot suvitaivahan.

Oi, koti kallis lapsuuden,
sä elämäni kehto,
sä suoja heikon pienoisen,
sä rauhan pyhä lehto,
sun muistosi mä siunaten
vien alle haudan multien.

Eevert Laitinen.

KODIN ONNI

Kodin onni riemu ompi,
ilo puhdas, murheeton.
Koti, josta onni puuttuu,
synkkä, kolkko kylmä on.

Kodin onni pyhyys ompi,
jalo syönten puhtaus
sopusointu, yksimieli,
reipas toivorikkaus.

Kodin onni, rauha ompi
hyvä yhteisymmärrys,
sydänkielten sointuminen,
suuren toivon täyttymys.

Kodin onni rakkaus ompi:
surut, ilot tasataan.
Koti vailla rakkautta
syystä syksyyn verrataan.

N. L . . . nen.

KOTIIN JÄÄN

Taas tuttuja polkuja kuljeksin
kotipeltoni piennarta polen.
Kuin vieras vieraissa harhailin,
nyt jälleen itseni olen.

Vain täällä mun lintuni laulavat
ja kukkani tekevät terää.
Vain täällä nuo mennehet unelmat
taas umpuista uusin herää.

Vain täällä mun onneni aamun koi
voi syttyä uuteen paloon.
Vain täällä mun lapsuususkoni voi
taas herätä hyvään ja jaloon.

Siis tänne, tänne mä jälleen jään
mun saloni lempeään lehtoon.
Ja sammalmättäälle painan pään
kun uinahdan elämän ehtoon.

Onni Salo.

KOTIPOLULLA

Kotoinen polku on tuttua tulla
maailman raitilta salaa.
Muistot on tarkasti tallella mulla:
liedessä valkea palaa,

äitipä ääressä lempeän lieden
illaksi puuroa keittää,
kullekin kukkuran kupposen vieden
helliä katseita heittää.

Uunilla nuokkuu torkkuva Tuuri,
valkea pihdissä vaipuu. —
Teitä, oi teitä, mä aattelin juuri:
leimahti liekkihin kaipuu.

Aattelin poiketa polkua pitkin
taattoni taaria juomaan. —
Porstuan poskessa nöyränä itkin —
jäätyvät jälkeni huomaan.

Paljon on saanehet sammalta työntää
valkean sieluni haavat,
paljon on täytynyt lunnaita myöntää —
Tuhlaajapoikana saavat!

Tohdinko astua taattoni tupaan
lempeän äitini ääreen? —
Äitini haavoja lääkitä lupaan,
etsiä kätköstä kääreen.

Emil Holmström.

METSÄMÖKKI

On sadunihana onnela
tuo metsämökki pieni.
Mä katson kauan ja kaihoisaan,
sen ohi kun vie tieni.
Mä katson ovea kutsuvaa
mi keskell' on harmaan seinän.
Mä katson kaihoten polkua
mi viepi keskestä heinän.

Ja verenpisara kukkiva
mi kasvaa tuokkosessa,
se hymyy kainona ikkunaan
kesäpäivän paahtehessa,
— kun käyn mä ohi, — jo nyökähtää,
kuin vanhaa tuttua muistais, —
nuo vihreät, mehevät lehtiset
kuin salaisuuksia kuiskais . . .

Ja mökin mummo se harmaja
niin herttaisesti hymyy,
kun sattuu polulla vastahan,
säde lämmin silmässä lymyy.
— Oi Luoja! Antaos maallemme
vain monta mökkiä moista!
Suo kaiken kaunista kasvattaa!
Sä itse kaikessa loista!

V. Kanerva.

KOTONA

Ihanaa on istua
kotilieden luona.
Vilua ja vierasta
on kodin ulkopuolla.

siell' on moni pettymys,
myrskyt siellä pauhaa;
siell' on moni pettymys,
mi rikkoo rinnan rauhaa.

Armasta on astella
kotikunnahilla!
Suloista on soudella
kotilahdelmilla.

Aino Haikonen.

KOTOINEN KANNEL

Kotikannel on kannel sydämen,
siks' sillä ma tunteeni soitan.
Kotikantelon sointuja kuulleissain
minä kalpean kaihoni voitan.

Kotikantelon ääni ei hurmata voi,
sen helke on hento ja tumma,
sen kuiske on hellä ja lämmin vain,
niin värjyvä, vieno ja kumma.

Ei kerro se hurjista riemuista,
valekiillosta elämän kuoren;
mielalan hetken se kertoilee
ja tunteita sydämen nuoren.

Muut laulavat suuria sointujaan.
sulo-äänillä riemukkailla;
minä kotoista kannelta soittelen vain
ja laulelen varpusen lailla.

Kotikantelon sointuja kuuntelemaan
olen oppinut pirtissä illoin.
Sydän silloin on tunteita tulvillaan,
Olen nuori ja onnekas silloin.

Viljo Tuomela.

II

ÄITI

OMA ÄITI ARMAS

Ken painoi hellintä rintaa vastaan,
ken aamutähtenä valvoi lastaan
ja päivänpaisteena lämmön loi?
Oma äiti armas!

Ken kodin valmisti herttaiseksi,
ken lapsen parhaimmat riemut keksi
ja herkät kyynelet pyyhki pois?
Oma äiti armas!

Kun hohti kullassa kevätkummut,
ken toukat torjui ja suojas ummut
ja vaali kukkia nuoruuden?
Oma äiti armas!

Kun toivon taivasta pilvet kaartoi,
kun vaani kiusaus, vaarat saartoi,
ken kutsui enkelit lapsen luo?
Oma äiti armas!

Ken kauan jaksoi, ken kuormat kantoi,
ken kallehimpansa kaiken antoi,
ken lempi hetkehen viimeiseen?
Oma äiti armas!

Ken vielä hautansa paaden alta
pois ohjaa lastansa maailmalta
ja langat kultaiset solmiaa?
Oma äiti armas!

Oi häntä siunaa mun sydämeni,
on muisto ainainen aarteheni
ja illan tähtenä kutsuu taas
oma äiti armas.

Hilja Haahti.

ÄIDIN ONNI

Äiti pikku palleroista
käsillänsä kantaa.
Lämmin laine läikähtää,
kun isän syliin antaa.

Äiti suurta onneansa
sylissänsä suojaa.
Elämänsä riemun tähden
kiittää suurta Luojaa.

Äiti ensi lapsostansa
hellämielin hoivaa.
Vaivat omat unhottuu
ja jyrkkä tie on loivaa.

Äiti kultapoikuensa
askeleita ohjaa.
Lapsen jalka horjahtaa,
mutt' äidin jalka pohjaa.

Äiti oman rakkahansa
rukouksin peittää:
omat voimat uupuvat,
mutt' Herran haltuun heittää.

—ny —ki.

KEHDON ÄÄRESSÄ

Lapseni kehtohon uinahti hiljaa,
uinahti hymyellen. —
Katselen lastani, valkoliljaa,
katselen rukoellen:

»Kasvata Herra mun poiuttani
taimeksi taivahan tarhan.
Varjele omaani, ainuttani,
varjele poluilta harhan.

Antaos, Herra, mun lapselleni
henkesi suuri ja pyhä.
Salli Sä johtaa muitakin kerran
ristin juurelle yhä.

Salli, ett' kasvaa hän voimallasi
vartijaks puhtahan tulen!
Suuri on maailma — suurempi Sinä.
Lapseni huomaasi sulen.»

Lapseni kehdossa heräsi hiljaa,
heräsi hymyellen.
Katselen lastani valkoliljaa
siunaan tuuditellen.

Helmi Kiviluoto.

TUUTULAULU

Laulan laulun lapsellein
ehtiessä ehtoon.
Nuku, nuku pienoisein,
paina pääsi kehtoon!

Nuku, lapsi nuku jo,
nuku huolta vailla!
Piiloon painuu aurinko
illan ruskon mailla.

Nuku lapsi, nuku vain!
Taivaan tähdet valvoo
kultiansa kuvastain
tyynen virran kalvoon.

Äidin toivo, nuku pois,
silmäs umpeen paina!
Kunpa Herra olla sois
iloksi sun aina!

Isän aarre, nuku näin,
suloisinta unta!
Lasten on ja pienimpäin
taivaan valtakunta.

Lepää lapsi viaton
nauti taivaan rauhaa.
Onnellista olos on,
viel' ei myrskyt pauhaa.

Herran silmä vartioi.
tuuti tuuti lasta!
Kunhan koittaa aamunkoi,
nouset nukkumasta.

R. Calamnius.

ON ITKENYT ÄITINI

On itkenyt äitini, huomaan sen,
ja kalpenen äkkiä kovin.
Ma tuskasta mykkänä vaikenen,
kuin kulkisin syyllisin povin.

Mun mieltäni raastavi nähdessäin:
on itkenyt äitini armas.
En jaksa ma kulkea pystyin päin,
on mieleni murtunut, karmas.

On itkenyt äitini! Kasvoillaan
on vieläkin kosteat juovat.
Syvä, kärsivä ilme on katseessaan:
hälle lapsensa huolia tuovat.

Näät puute ja köyhyys on äidilläin
ja samoin on lapsilla meillä.
Siks' äitini murheisna äsken näin
ja silmänsä kyyneleillä.

On itkenyt äitini. — Tunnossain
siks' ei ole rauhaa mulla.
Oi äitini! pienenä turvana vain
on poikasi vanhin sulla.

On itkenyt äitini äskettäin
hänen poskensa kosteena kiiltää.
En jaksa mä kulkea pystyin päin,
suru äitini rintaani viiltää . . .

Viljo Tuomela.

MUISTATKO?

Muistatko muinoin,
äitis' kun tuuti
kehdossa lapsostansa?
Lauleli: »Varjellu valkeaisein,
välttäös maailman ansa!»

Muistatko, kuinka
siroitti sieluun
iäisyyskipinöitä,
kuljetti kukkakunnahille,
näytteli Luojan töitä?

Muistathan vielä
tietäs' kun kouluun
astelit ensi kerran?
Ken sua saatteli maantienmutkaan,
jätteli huomaan Herran?

Kenpä se illoin
ääressä lieden

haasteli hellää kieltä,
silloin kun ensi pettymykset
masensi nuorta mieltä?

Itkihän silloin
äitisi armas,
kun otit matkasauvas,
tartuit käteensä vapisevaan
ja kaikkosit luotaan kauas!

Pyysi hän tueksi
taipaleen sulle
Taattoa taivahasta.
Hartaasti niinkuin äiti vain voi,
siunaten lempensä lasta.

Siunaus äidin
annettu ammoin
saanut on seurahasi.
Äitisi vanha vieläkin yhä
rukoilee puolestasi.

Lämmittää mieltäsi
muistot nää pyhät,
kuljet kun outoihin kyliin.
Ja tuulet kun tuimasti tuivertaa,
sinä halajat äitisi syliin.

Helmi Heljo.

III

LAPSET

LUOJAN KUKKA

Elli pieni, tummatukka
kirkassilmä lapsonen,
herkkä, hento Luojan kukka,
miten vaarat välttänet?

Paljon pahaa maailmassa,
siitä, Elli, tiedä et.
Miten säilyy Luojan kukka,
miten vaarat välttänet?

Elli pieni, tummatukka
luota aina Jumalaan!
Hänpä suojaa pientä kukkaa,
vaaroihin et vaivukaan.

Hilja Teräs.

LIISAN LAHJA ÄIDILLE

Liisa istuu jakkaralla,
sukkapuikot lentää.
Työkin joutuu ahkeralla,
aikakin se entää.

Liisa äiti-kullallensa
sukkaparin kutoo.
Vaan nyt sukkapuikoiltansa
silmäpari putoo.

Äiti täst' ei mitään tiedä,
— Liisa kutoo salaa —.
Luonaan hän ei ketään siedä,
ei ees' pikku »Malaa»!

Nimipäivälahjaksensa
äiti nämät saapi.
Silloin varmaan murehensa
hetkeks unohtaapi.

Sieni-, marjarahastansa
Liisa säästi vähän
sekä päätti käyttää niitä
tarkoitukseen tähän.

Siksi Liisa ahkeroiden
sukkaa kutoo innoin.
Valmis vasta ompi toinen,
aikaa on vain illoin.

»Jospa äitikultaa voisit
hiukan lämmitellä!
enpä jalkojansa soisi
kylmän jäähdytellä.»

Liisa-tyttö sydämestään
hartahasti huokaa:
»Luoja, äitiä raadannasta
siunaa sekä suojaa!»

Aili Heino.

MITÄ KYLVÄÄ — SITÄ NIITTÄÄ

Eikö totta — usein ovat
pojat varsin vallattomat:
juoksentelee kaiket kesät,
särkee, ryöstää linnunpesät.

Niinpä kerran taaskin tässä,
lähellä kun petäjässä,
pesä oli oravalla,
petäjäisen oksan alla,

kiipes sinne Kiven Juho.
Hälle siitä tuli tuho.
Oksa allansa kun katkes,
housut repeili ja ratkes.

Vaikka oli luja tikki,
meni housut aivan rikki.
Paita pöksyistä vain vilkkaa,
kovin kolottelee nilkkaa.

Taas sen opin saamme tässä,
että aina elämässä.
mitä kylvää — sitä niittää.
Tähän tahdon vielä liittää

Harakkalan herrasväki,
tään kun pesästänsä näki,
Juholle ne nauroi siellä,
niinkuin nauraa nytkin vielä.

Aina Katila.

MÄENRINNAN MARJAMIEHET

Mäenrinta mansikoita punaisena paistaa.
Mäenrinnan mansikat niin makealta maistaa.

Mäenrinnan koivupuussa kesän käki kukkuu.
Mäenrinnan ruohostohon marjamiehet nukkuu.

Mäenrinnan korennoiset piirihypyn hyppää,
Mäenrinnan marjamiestä nenänpäästä nyppää.

Mäenrinnan marjamiehet iloisina havaa,
kotitupaan tuohisineen rallatellen ravaa.

S. K.

KULKI TIETÄ POIKANEN

Kulki tietä poikanen.
Talvi lunta heitti,
valkohuntu hohtava
takkikulun peitti —
Kulki vain — kulki vain,
pyysi leivän palaa —
Voi kuin pilkka pistävä
viilsi sydänalaa!

Väsyi hento jalka jo,
loppui pienen voima —
Nyt on rauha raukalla
eikä sorra soima. —
Rauhaa vain, rauhaa vain!
soipi metsän tuulet —
— Ah, jo pääsen kotihin!
kuiskaa pienen huulet.

Pekka Huuskonen.

TUE, OHJAA ORPOLASTA!

Tue, ohjaa orpolasta
korpimatkaan!
Maailma on niin outo, vento,
taittua vois taimi hento
ennen aikojaan.

Vaara vaanii ihmislasta
täällä kulkeissaan.
Moni sortuu myrskysäissä,
elon laineen lakkapäissä
pohjaan vajoaa.

Orpo muistaa isän, äidin,
kyynel silmään saa.
Kerro silloin taivahasta,
johda sinne orpolasta,
tähtitarhain taa!

Tue, ohjaa orpolasta
neuvoin lämmittäin!
Hyvä siemen ehkä itää,
rohkeutta ylläpitää,
auttaa ylöspäin.

Ilmi S.

AUNELLE

Elä itke, Aune, kun äiti on poissa!
Äiti on tallella taivahan koissa.
Katsele taivaan pilvien lomaan!
Sieltä hän katsoo Auneensa omaan.
Äitisi silmiin katso ja haasta!
Kyllä hän vastaa tähtien maasta.

Elä itke, Aune! Valkeat perhot
kehräsi äidille valkeat verhot.
Vaikkakin äiti on luotasi poissa,
liitävi henkensä vieläkin koissa:
illalla siunaa, valvoo ja lukee,
aamusta alkaen kättäsi tukee.

Elä itke, Aune! Pilvien takaa
äitisi neuvoo, lempeä jakaa,
työssäsi auttaa, kanssasi kulkee
tieltäsi vaarojen onkalot sulkee . . .
Elä itke, Aune! Sulla on kyllä
äitisi lempeä siunaus yllä.

Emil Holmström.

ORPO RAUKKA METSÄMAILLA

Orpo raukka metsämailla
kaitsee kylän karjaa.
Kylä kiittää kirouksin,
orvon isää parjaa.

Orpo itkee ikävissään,
kylän karja ammuu.
Ennen toki toivo eli,
nyt jo sekin sammuu.

Äänetönnä orpo raukka
paimenessa kulkee.
Isäntä on armoton ja
emäntä on julkee.

Kova kakku kainalossa —
marjat kontin täyttää:
täytyy olla ahkera, ei
surujansa näyttää.

Orpo raukka metsämailla
itkee ikävissään. —
Lohduttoman lohdutusta
tuskin tuntee missään.

Orpo raukka metsämailla,
olet sentään vapaa!
Jumalassa sydämesi
vaalijansa tapaa.

Emil Holmström.

AAPISKIRJAN KUKKO

Kuule isä! Parhain lintusista
oman aapiskirjan kukko on:
ei se koskaan pakohonkaan juokse.
ja munimaan on aivan verraton.

Äskenkin, kun menin kukon luokse,
kauniin piparkakun siltä sain,
kun mä oman äidin pyynnön vuoksi
monta a:ta lehdestäsi hain.

Toisinaan se antanut on mulle
yhden rahan, toisinaanpa kaks'.
Ison omenankin kerran muni,
kun ma tulin hiukan sairahaks'.

Kuule isä! Mistä kukko tiesi,
mitä halusin mä silloinkin? —
Äitihän on viisas, aina arvaa
mitä kukko munii milloinkin.

Helmi Heljo.

JUHANILLE KOULUN ALKAESSA

Kouluun pieni Juhani.
ensi kerran läksi,
lensi lintu kodistaan,
siirtyi sinnemmäksi.

Astui ensi askelen .
ulos maailmalle,
jäivät isä, äitikin
kodin katon alle.

Aukes ovi opintien
pikku Juhanille.
Kunpa käydä osaisit '
sitä pitemmälle!

Paljon uutta nähdä saat,
paljon suurta, hyvää,
monta saat sä koulussa,
tiedon kultajyvää.

Nepä suureks' saatuas
heelmän kalliin kantaa,
isänmaallesi sä voit,
lahjan kauniin antaa.

Isänmaa myös armainen
oottaa Juhania.
Älä petä, pienoinen,
maasi toivehia.

Muista myöskin Jumalaa,
Juhani sä pieni,
silloin kohti onnelaa,
aina kulkee tiesi.

I. H.

NAAPURUSTEN KESKEN

Harakkapa varpuselle kerran
viisastellen virkkoi: »Senkö verran
huolehdit sä puvustasi, veli!
Olkoon kesä — taikka talvikeli
aina vaan on pukus yhtä harmaa.
Liekö puhdaskaan, se onko varmaa?
Katsos, mull' on hieno musta lakki,
musta kaulanauha, hännystakki,
valkoliivit sievät, muodin mukaan,
mua hienompi ei liene kukaan!
Sellainen on mielipide mulla:
sinä et voi hienoon seuraan tulla.»

Varpu pystyssä vain päänsä kantoi,
virkkoi: »Lahjaksi tään puvun äiti antoi.
Ruma ehkä on, en kiellä sitä,
mutta se on puhdas, sekä lämmön pitää.
Mull' ei ole aikaa paljon haastaa,
kynsin hampain työtä täytyy raastaa

Jos en seuraan kelpaa, harmaanuttu,
olen poissa sieltä, selvä juttu!»
— »Sellaistako virttä varpu lauloi!»
harakka niin makeasti nauroi.
Sitten niskaa nakkas, pyrstön suki.
— Kuin kirjasta sen mietteet varpu luki

Helmi Heljo

KUKAT JA PAJU

Pienet kukat pientarella
haastaa haihatteli
pajulle, mi kasvoi siinä:
— »Kuules, pajuveli, —

etkös sin' oo rumempi ja
vaivaisempi meitä,
kuinka et nyt silmiäsi
keskessämme peitä?»

Paju virkkoi: »eipä tuosta
somuudesta liioin,
se kun usein hyödyn kanssa
tahtoo olla riioin.»

Vastas kukat: »Kauneuspa
kaiken hallitseepi.»
Siihen paju: »Sitkeyspä
toden saneleepi.»

Tuli sade, rakehia
löi kuin hiekkajyvää.
Kukat kuoli, paju kesti:
kumarsi vain syvää.

Eino Hakala.

IV

NUORET

KORKEALLE

Ylös korkealle
kohti taivasta!
Niin sä elämäsi
kulku suunnasta.

Alla ajan vaivan
katse taivohon!
Silloin helppo nousta
korkealle on.

Ääni työn ja tointen
soikoon säveltä:
määränä on meillä
jalo elämä.

Kautta elämäsi
soikoon sävel tuo:
mukanain saan muita
valkeuden luo.

Näin kun täällä täytät
Luojan tahtoa,
löydät sydämeesi
tosi-onnea.

V. Kanerva.

VALOA KOHTI

Ihanteet korkeat,
päämäärät suuret
valtaavat innolla
sydämen juuret.

Eespäin, eespäin
valoon ja voittoon,
ihanan aamun
kirkkaaseen koittoon!

Puolehen päästään,
moni jo vaipuu.
Unelmat, usko
ja innostus haipuu.

Älä väsy! Riennä
valohon yöstä!
Aamu suo palkan
yhteistyöstä.

Määrän kun saavutat,
onnen se luopi.
Rauhan ja riemun
se rintahan tuopi.

Martta Hanski.

SIVISTYKSEN TIE

Sa muistat varmaan, kuinka lasna innoin
me luimme teistä entisurhojen,
kuink' uljahina, kohotetuin rinnoin
he kulki erämaita taistellen.
Tien heiltä vaikka vuoret jylhät sulki
ja synkät rotkot loivat varjojaan,
niin sittenkin he yhä eespäin kulki
ja saavuttivat toivojensa maan.

On ihmiskuntakin kuin urhojoukko,
mi aina eelleen tietään taivaltaa;
sen eessä vaaraa täynnä joka loukko
ja pimeyden vallat ahdistaa.
Mut kuitenkin on sillä pyhä usko,
ett' määränpäähän matka joskus vie,
ett' varjot haihtuu, koittaa aamunrusko
ja karkastuupi *sivistyksen tie.*

Vain yks' on sillä tiellä kaikkein määrä,
ain' yhä eespäin rientää valohon.
Pois jäävät riita, vaino, himo väärä,
ne kaikki ovat saaneet tuomion.
Käs' käissä siinä ihmiskunta kulkee
ja ompi voittamaton voimassaan.
Jos milloin tien sen eessä esteet sulkee,
ne yhteisvoimin maahan murskataan.

H. H. H.

SYNTYMÄPÄIVÄNÄSI

Tän' iltana kaikuvi mielessäin
niin sointuen suloinen ääni,
kun istun ma autiopirtissäin,
näin mietteihin painaen pääni.

Soi rinnassa uutena sävelet
mitk' kauan jo uupuivat ennen,
kun astumatta ol' askelet,
joiss' horjuin ma tullen ja mennen.

Soi mielessä sävelet lapsuuden
ja äitini tuutumalaulu,
kun kertailen kulkuja miehuuden —
ja tumma on eloni taulu.

Oon kulkenut portista nuoruuden,
mieskunto jo kutsuvi työhön, —
Vuos'sadasta neljännes turhuuteen
jo hukkunut on kuni yöhön . . .

Viel' armahin, jospa sun tapaisin,
ah lapsuusaikani kallis!
Niin toisinpa toimia taitaisin,
en hetkien hukkua sallis!

Mut aika on mennyt, jäin muistelemaan
nyt arvellen taannoista taikaa.
— On eloa eessäkinpäin, huomaan,
viel työhön ja toimeen on aikaa!

Siis soikaa, te soitot mun lapsuutein,
mun uskoni suureksi vielä!
Käyn työhön toivolla miehuutein —
Saan kunniavoittoni siellä . . .

K. K. Jousmäki.

VENHEESSÄ

Istun yksin purressani,
kun jo päivä iltaan saa;
aallot lauhat venhoani
kevyesti keinuttaa.

Katson kauas sinne, missä
selkä aava siintävi,
missä aallot kiihdyksissä
kuohupäinä kiitävi.

Päästän purren tuulen mukaan
kuohupäihin ulapan.
Siell' ei mua näe kukaan,
paitsi silmä Jumalan.

Mutta sillä soutaessa
voimat heikot vahvistuu;
tuulen kanssa taistellessa
käsivarret karaistuu.

Mietin: usein elonmeri
rajumyrskyin raivoaa;
Monen siellä turma peri,
monen pursi uppoaa.

Enpä pelkää myrskysäitä,
kun on Luoja purressain.
Kammoksu en vaahtopäitä,
— käskyjään ne kuulee ain'.

Siksi katson taivahalle,
Herralleni huokaan näin:
»Kun Sä elon ulapalle
viet mun taisteluita päin,

niin mun itseni suo soutaa,
elonpurttain kuljettaa;
myrskysäistä voimaa noutaa,
rohkeutta kasvattaa.

Mutta, Herra, tullos haahteen
kulkuani ohjaamaan!
Vieös kerran kotilahteen
ikirauhan satamaan!

Katri Karmala.

SYKSYN LAPSONEN

Mistä syksyn lapsonen
kevätsoinnut saisi?
Kuoloon noussut kukkanen
kuinka kukoistaisi?

Ei hän tunne kevättä:
syntynyt on yöhön.
Kun ei nähnyt päivyttä,
tyytyi tähtivyöhön.

Siksi mieli öinen on
suruinen ja tumma.
Sielu aivan levoton,
itku elon summa.

Martta Kaukomaa.

ITKI TYTTÖ

Itki tyttö, poskipäillä
kyynel kirkas kiilsi.
Tytön sielun sisimpiä
talven viimat viilsi.

Itki tyttö veljeänsä,
pahennusten lasta.
Huokaus ei Luojan luokse
laannut nousemasta.

Siskon suru, silmäin kaste
koski kovaa mieltä.
Katumuksen palon kautta
palas pahan tieltä.

Itki tyttö ilostansa,
leikki lapsen lailla.
Veli nautti onnestansa
kotikonnun mailla.

Juho Kurki.

VANHAN VARIKSEN VALITUS

— Vaa-a, vaa-a, vaakkui varis, kuule rakas muori:
toisenlainen oli aika, kun ma olin nuori.
Nuoret nykyaikana — en ymmärrä ma, miksi
itsensä ne luulevat niin perin viisahiksi,

ettei vanhan varoitus nyt heille mitään maksa,
vaikka muuten kaikkialla kohonnut on taksa.
Tarkoitushan aina lienee meidän
harmaahasten,
että kaikinpuolin hyvin kävis noiden lasten!

Vaa-a, vaa-a vaakkui varis, tuonne helmaan salon
tule, muori, rakennamme sinne toisen talon.
Salolammen saaressa—niin mehän juuri siellä
emme sitten enää ole — uuden ajan tiellä.

— Jaa, jaa, muori vastas — pois he sitten lensi
mutta vaakkui varis vanhus lähtiessä ensin:
— Nuorten pitäis vanhemmille aina arvo antaa
eikä, jos he neuvoo heitä, siitä kaunaa kantaa.

Sinäkin jos viisahaksi itseäsi luulet,
tässä vanhan variksen sa hyvän neuvon kuulet.
Otapas se opiksesi — luulen melkein, jotta
valittelu vanhuksen saattaa olla totta.

Aina Katila.

NIINKUIN MÄNTY

Niinkuin mänty onkalossa
jylhän vuoren kupeella,
katvistuen, kilpistyen
elääkseen saa taistella, —

niin on elämäni mulla
taistelua aina vaan,
ettei pahan hirmuvoimat
saisi alleen sortumaan.

Niinkuin mänty onkalossa
jylhän vuoren kaltoilla
siell' on taistopaikallansa
lähimpänä taivasta, —

niin mä elon myrskysäissä
aina lõydän lohdun sen:
taiston tie vie taivon maille,
kunnahille korkeuden.

V Kanerva.

PYHÄAAMUNA

Hiljaa, ompi pyhäaamu,
kirkon kellot soi.
Miks' niin surunvoittoisesti
kellot kuminoi?

Hiljaa kulkee surusaatto
luokse kirkkomaan.
Hiljaa valkoarkku sinne
hautaan mullataan...

Laulaa lintu haudan puussa:
miksi, miksi niin
peitettihin nuori sydän,
multaan mullattiin?

Hymyy kukka haudan luona:
kerran, kerran niin
nousee nuori nukkuja
ja kohoo taivaisiin.

Anni Kuparinen.

MULTA

Pyhä on pellon multa,
kallis on viljakulta,
tulos suuresta työstä,
raivattu korpien yöstä.

Multa, ah, siunattu multa.
Paljon me saimmekin sulta,
viimein poveas vasten
uinua suot elonlasten. —

P. J. Huuskonen.

UNTA JA TOTTA

Olin kukkanurmikolla
ihmeen ihanalla, jolla
oisin tahtonut ain' olla.
Tuli halla: satoi lunta . . .
Hukkuu kukkavaltakunta.
— Onneksi tää oli unta.

Oli sydämessä varhain
kukkatarha mitä parhain.
Vihollinen kukkatarhain
»lumella» sen peitti, jotta
se sais' kuolla ravinnotta.
Surukseni tää on totta.

Urho Jokela.

LINNULLE KASKIPUUSSA

Laula, laula lintunen,
soita riemuvirttä,
sulattele laulullas
multa rinnan kirttä.
Soinnuttele sointujas,
riemuellos rinta,
helkyntäsi hopeinen
on kuulla armahinta.

Laula vielä lintunen,
anna koidon kuulla,
kuink' on sointu suloinen
sulla riemusuulla. —
Huolet mielen harmentaa,
katse maahan vaipuu.
Laulu sielun nostattaa,
Isän tahtoon taipuu.

V. Kanerva.

SULLE, JOLLA ON SUURI SURU

Käki kesän kukkuu,
myrskytuulet nukkuu.
Onnentäys on ihmisrinta
kirkas niin on järven pinta,
tyynenä se päilyy. —
Semmoisnako säilyy?

Niin sen moni luuli —.
Mutta tuli tuuli,
väreen piirsi veden pintaan,
tuli tuska ihmisrintaan.
Tuskaa sekä työtä,
pimeätä yötä. — — —

Pienet ovat onnen murut,
usein suuren suuret surut —.
Paistaa parhain päivä juuri
sulle, joll' on suru suuri.

Aino Katila.

SISÄLLYS:

IV Nuoret.

Hinta 11: —.